

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Rekopisy Redakcja nie zwraca. Telefon Nr 190.

GŁOS NARODU

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2.70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy w mieście 10h., na prowincji 12h. Każda zmiana adresu 40h. Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Nr. 34

Kraków, Piątek dnia 3 Lutego 1905 r.

Rok XIII.

Zaburzenia w Królestwie.

Warszawa 1 lutego.

Warszawa powraca powoli do zwykłego wyglądu. — Ruch kołowy przywrócony, tramwaje kursują, chociaż tylko do zmiernych, policja powróciła na swoje stanowiska.

Z rozporządzenia ober-policmajstra Nolkena, znaki rosyjskie na szyldach usunięte lub zamazane farbą lub dziegiem, w pamiętnym dniu 28 stycznia — zostały już doprowadzone do porządku. Jednocześnie zarządono, ażeby policja czuwała nad całością obwieszczeń policyjnych, które w czasie rozruchów tłum poździerała. — Plakaty te porozlepiane świeżo na bramach wszystkich domów głośnia o stanie wzmocnionej ochrony miasta, o obowiązku zamykania bram domów na klucz przez dzień cały i kontrolowaniu osób wchodzących i wychodzących z domu przez stróżów i właścicieli, pod surową ich odpowiedzialnością.

Pozatem bezrobocie trwa dalej. Nawet kantory i biura po większej części nie czynne. — Komunikacja telefoniczna przerwana, bo telefonistki strejkują, — telefony obsługują żandarmi tylko dla potrzeb policyjnych.

Dziś dopiero oświetlenie gazowe, po doprowadzeniu latarni do porządku funkcjonuje na wszystkich ulicach, ruch jednak wieczorny nawet na ulicach najbardziej ożywionych, jest prawie żaden. Okien oświetlonych od frontu nie widać. Na ulicach nie spotyka się znanych elegantek warszawskich — i wogóle mało kobiet światowych. — Oczywiście, że wszelkie bale, zabawy zostały odwołane.

Panika ogólna znika, natomiast panuje dziwnie poważny nastrój całej ludności i powszechne oczekiwanie jakichś nadzwyczajnych wypadków.

Po mieście krążą tysiączne wersje, pogłoski i groźne zapowiedzi. Jutro mają się odbyć nowe manifestacje robotników. Strwożeni właściciele zabijają więc na gwałt deskami wystawy sklepowe, zaopatrują je w krzyże i wizerunki święte. Oryginalny, niebywały widok! Ludność zaopatrzyla się znowu w artykuły spożywcze na kilka dni, gdyż na dzień jutrzejszy zapowiedziano zamknięcie wszystkich sklepów. — Ceny produktów wrażliwych, chleb wypieka tylko kilka piekarni, upoważnionych przez komitet robotniczy; — za funt chleba, z trudnością wielką nabyty, wymagają od 10 do 15 kop.

Wobec alarmujących pogłosek, ma jutro cała załoga wojskowa strzedz ulic miasta i zapobiedz ewentualnym rabunkom.

Trzeźwiejsza jednak publiczność nie wierzy w powtórzenie się tych ostatnich. Stwierdzono bowiem, że rabunku nie dopuszczali się robotnicy, lecz bandy opryszków, korzystających z chwili zamętu i obojętności władz na jawny rozbój. Podobno nawet sami robotnicy doraźnie ukarali niektórych opryszków. Wogóle warstwy inteligentne, nie wyłączając nawet fabrykantów, zapatrują się dość sympatycznie na ruch robotniczy, uważając go za socjalno-rewolucyjny, solidaryzujący się z rosyjskim, a zmierzający do zmiany ciężkich warunków egzystencji. — Dlatego pomoc i opieka strejkującym zapewniona. Ogół jednak idzie po omacku, wobec niepodobiestwa porozumienia się i braku jawnej organizacji. To też wypadki warszawskie z dnia 27 i 28 stycznia należą istotnie do niebywałych faktów w życiu Polaków pod berłem rosyjskim, bo można powiedzieć, że w owe dni robotnicy zawładnęli miastem, przeprowadzając solidarność i umiejętnością nadzwyczajną ogólny strejk. Czarną plamę na nich rzuciły tylko ekscesa, o których donosiliśmy. Była wszak chwila, gdy wobec strwożonej policji, która znikła z ulic, manifestanci zostali panami Warszawy! Kto zna terroryzm i czujność władz rosyjskich, zwłaszcza w Królestwie Polskim, ten musi uznać całą doniosłość i znaczenie akcji robotniczej. — Co ona przyniesie, czy przedświt jaśniejszych czasów, czy też straszniejszą jeszcze reakcją ze strony rządu, byłoby dziś trudno przesądzać.

Tymczasem terroryzm władz wziął górę, po jednym dniu ulgi; nazajutrz Warszawa zamieniła się w obozowisko wojskowe, chwilami zdawało się, że jesteśmy w Mandzurji.

Po ulicach krążyły całe bataliony wojska, kawalerja szarżowała po trotuarach, masakrując przechodniów, ciągnęły się wozy pogrzebowe i ratunkowe — kuchnie polowe, eskortowane silnie — galopowały rekonesanse i t. d. Ofiar liczą do tysiąca. Zginęło wielu studentów i kobiet. Opowiadają, że wice-konsul angielski przechodzący ulicą został cięty pałaszem oficera huzarskiego. Konsulowi złożył już kondolencję osobiście ober-policmajster.

O otwarciu szkół niema dotąd mowy. Uniwersytet, gimnazja i wszystkie szkoły prywatne zamknięte. Wiec studencki, pomimo protestu opozycji, doszedł również do skutku, o 11-tej w nocy przybyłej władzy policyjnej studenci mieli oświadczyć, że żądają języka polskiego, jako wykładowego; takie same żądania postawili uczniowie szkoły Rontalera, którzy postawili usunąć z czapek insygnia rosyjskie.

Wiele osób opuściło, lub opuszcza Warszawę — ci zaś, którzy przyjeżdżają z zagranicy, opowiadają, że na stacjach granicznych wszyscy bez wyjątku pasażerowie pociągani są do rewizji osobistej.

Wielce charakterystycznym faktem jest, że dziennikom ros. wychodzącym w Petersburgu i Moskwie, nie przepuszczono nawet wzmianki o rozruchach warszawskich.

* * *

Drogą listową otrzymaliśmy z zaboru rosyjskiego następujące informacje:

Z Sosnowca: Pociągi odchodzące do Prus są prawie próżne, gdyż za legalnie nawet wystawionymi ros. «półpaskami» — nie przepuszczają obecnie podróżnych.

Z Pabianic: Tutejsi robotnicy obili przysłanych z Łodzi komitetowych strejku i odmówili stanowczo swego współudziału.

Z Żyrardowa: W tutejszych fabrykach, mimo iż między robotników rozrzucono w kilku tysiącach egzemplarzy odezwę nawołującą do strejku — panuje spokój.

Z Noworadomska: Specjalna komisja, która tu przyjechała z ramienia generała gubernatora dla zbadania zapasów żywności i mundurów w tutejszych magazynach wojskowych, znalazła magazyny prawie puste! Naczelnika (zawiadowca) nie można było w mieście odnaleźć.

Okazało się, że podmówił on dwóch żołnierzy do podpalenia magazynów. W dniu, w którym podpalenie miało nastąpić, żołnierzy owych znaleziono pijanych w szynku; jeden z nich wygadał się z zamiarem podpalenia i tem właśnie spowodował wczesną ucieczkę zawiadowcy magazynów. — Żołnierzy owych aresztowano.

* * *

O wypadkach w Królestwie otrzymaliśmy w ciągu nocy następujące depesze:

Warszawa 3 lutego. (P. a. t.). Na podstawie wzmocnionej ochrony, wydał generał-gubernator następujące postanowienia:

- 1) Zakaz zgromadzania się na ulicy, placach publicznych i domach prywatnych.
- 2) Zgromadzenia na miejscach publicznych będą rozprasane przez policję albo wojsko.
- 3) Posiadanie lub sprzedaż broni bez odnośnego pozwolenia będą podlegać karze.
- 4) Podczas każdej demonstracji mają być opróżnione najbliższe okna, balkony, jakoteż bramy.
- 5) Jeżeli z dachu któregoś domu albo padną strzały, albo kamienie będą rzucone, oprócz winnych pociągani będą do odpowiedzialności: właściciel domu lub zarządca.

Na zarządzenie gubernatorów warszawskiego i piotrkowskiego, mają właściciele zam-

knąć swe przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe. — Przekroczenie tych przepisów w Warszawie i Łodzi, oraz w gubernji warszawskiej i piotrkowskiej, karane będzie aresztem do 3 miesięcy lub grzywną pieniężną.

Warszawa 3 lutego. We środę rozpoczęło się stwierdzanie identyczności zabitych. Zwłoki wydawano na żądanie rodzinom, pod warunkiem natychmiastowego pochowania. 24 zwłok nie agnoskowano.

W warsztatach w okolicy Warszawy rozpoczyna się strejk.

Warszawa 3 lutego. Według zestawień lekarzy, liczba zabitych wynosi 600, a liczba rannych kilka tysięcy. Pogrzeb zabitych odbywa się w nocy pod osłoną wojska. Wiele osób, które nie brały udziału w rozruchach, odniosło rany.

Część socjalistów jest zdania, że plądrowania dopuszczali się ludzie, namówieni przez policję. Odezwa do robotników zawiera zdanie: »Strzeżcie się, abyście się nie dali pociągnąć do czynów, z którychby rząd wyciągnął pożytek, a któreby ściągnęły plamę na nasz sztandar rewolucyjny«.

Najwięcej ucierpiała ulica Marszałkowska. Plądrowano sklepy Rosjan i rosyjskich żydów.

Warszawa 3 lutego. (Tel. wł.) Policja odbywa rewizje w domach robotniczych, celem wynalezienia, rzekomych rewolucjonistów polskich, którzy w wielkiej liczbie mieli zjechać ze Szwajcarii. Każdego mężczyznę przechodzącego przez ulicę, zatrzymują i odbywają rewizję osobistą. Urzędnicy i mężczyźni idący do zajęcia otrzymują od policji bilety, uwalniające od zatrzymania.

W teatrach zaczęto grać we środę. Amatorów wielu nie było. W operze sprzedano biletów za 15 rubli.

Warszawa 3 lutego. Szef policji zauważył, że z rogów ulic usunięto ogłoszenia policji, oraz że rosyjskie napisy na ulicach zamazano farbą. Wobec tego nakazał szef policji organom policyjnym, aby wykryły winnych i zarządziły przywrócenie napisów.

Wiedeń 3 lutego. (Tel. wł.) Dzisiejsza N. Fr. Presse przynosi telegram z Warszawy pod datą wczorajszą: Redaktorzy i wydawcy pism odbyli wczoraj konferencję, na której postanowili podjąć od piątku wydawanie dzienników. Ze względu jednakże na cenzurę postanowiono o wypadkach bieżących publikować tylko to, co pada *Warsz. Dniownik*.

Dalsza część depeszy jest niejasna. Mianowicie doniesienie opiewa, że robotnicy, którym podczas rozruchów zrabowano ich mienie, udali się na jakieś przedmieście Butti (takiego przedmieścia nie ma w Warszawie P. Red.) zamieszkiwane przeważnie przez zbrodniarzy i złodziei i tam w ich pomieszkaniach odbyli rewizje. Przy rewizji znaleźli rzeczywiście swe mienie, które zabrali napowrót.

Dzień wczorajszy minął spokojnie, obawiano się jednakże zaburzeń w nocy.

Młodzież krakowska wobec rozruchów w Królestwie.

W dniu 1 lutego 1905 w sali hotelu Kleina z inicjatywy młodzieży socjalistycznej odbył się wiec ogólno-akademicki przy udziale około 400 słuchaczy.

Miliony panów i pań używają FEEOLINY.

Zapytajcie się swego lekarza, czy „FEEOLINA“ nie jest najlepszym kosmetykiem na skórę, włosy i zęby? Najbardziej nieczysta twarz i najbrzydsze ręce nabierają natychmiast arystokratycznej delikatności i formy przez używanie „FEEOLINY“. „FEEOLINA“ jest mydłem z 42-ch najszlachetniejszych i najświeższych ziół. Zapewniamy, że wszystkie zmarszczki i fady na twarzy, wagi, pryszcze, czerwoność nosa i t. d. — przy używaniu „FEEOLINY“ znikają bez śladu. — „FEEOLINA“ stanowi najlepszy środek do pielęgnowania, czyszczenia, upiększenia włosów, zapobiega wypadaniu włosów, łysieniu i chorobom głowy. „FEEOLINA“ jest również najlepszym i najnaturalniejszym środkiem do czyszczenia zębów. Kto „FEEOLINĄ“ używa stale zamiast mydła, pozostaje młodym i pięknym. Zobowiązujemy się pieniądze natychmiast zwrócić, gdyby ktokolwiek z „FEEOLINY“ nie był zadowolonym. Cena kawałka 1 K. 3 kawałki 2:50 K. 6 kaw. 4 K. 12 kaw. 7 K. Porto od jednego kawałka 20 hal., od 3 kaw. zwyż 60 hal. Za pobraniem 40 hal. więcej. Wysła główny skład

Przed użyciem. Po użyciu.

Przed użyciem. Po użyciu.

M. FEITH, Wiedeń VI. Mariahiferstr. 45.

Nadto dostać można w wielu składach aptecznych, w składach perfum i w aptekach.

HOTEL POLSKI

W KRAKOWIE

blisko kolei

przy ul. Floryańskiej (obok bramy Floryańskiej) poleca pokoje od najwykwintniejszych do najskromniejszych; ceny bardzo przystępne, od 60 cent. za pokój. UWAGA! Na miejscu znajduje się telefon Nr 469 do użytku. Gości, tak w obrebie Krakowa jak i do wszystkich głównych miast całej Austrii. 1777

Kwerendę dokumentów szlacheckich

przeprowadza Rządowo upraw. **J. Rychtera**
Biuro korespondencyjne

W KRAKOWIE, ULICA MIKOŁAJSKA L. 17

Mając koneksye ze wszystkimi archiwami w kraju i zagranicą — uskuteczniamy poszukiwania za wszelkimi dokumentami familijnymi — jak najsumienniej. Również podania w sprawach paszportowych i legitymacyjnych.

144

Rządowo uprawniona

Fabryka wód miner. sztucznych i specyjaln. leczniczych pod firmą

K. RZĄCA I CHMURSKI
w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.

wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecone przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshtlerkiej, Selterskiej, Vischy, Karlsbadzkiej, Hamburg, Kissingen, tudzież specyjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. jaworskiego. Sprzedają czastkowo w aptekach i drogueryach. Cenniki na żądanie darmo.

Znakomita

HERBATA Z WIEŻĄ

do nabycia w 111 miastach i miasteczkach w kraju. Z miejscowości, gdzie jej niema, zgłaszać się wprost do firmy

Szarski i Syn

W KRAKOWIE. 3489

Rok założenia 1853.

Największy Zakład Pogrzebowy JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ul. św. Tomasza 1. 4 (tuż przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 331. Filja ul. Kopernika 1. 6.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, zalewia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

Bank hipoteczny i pożyczek Francusko-angielski

PARYŻ 20-22, rue Richer PARYŻ.

Udzielamy szybko i korzystnie

pożyczek amortyzacyjnych

na 3 i pół i 4 proc. na pierwsze i drugie miejsce aż do 3/4 wartości szacunkowej na przeciąg 15 do 75 lat.

Pożyczki osobiste

na 4 i pół i 5 procent Duchownym, Oficerom, Urzędnikom państwowym i prywatnym, Kupcom i Przemysłowcom z poręką lub bez na przeciąg 1 do 15 lat.

Przeprowadzenie konwersyj bankowych

spieniężanie i zamiana przedsiębiorstw akcyjnych.

Korespondencya w jęz. francuskim, angielskim, niemieckim, włoskim, rosyjskim i hiszpańskim. — Wiadomość bez kosztów. (3658-11-30)

Jedynym, prawdziwym angielskim

Środkiem piekności

jest Balassa prawdziwe angielskie

Mleko Ogórkowe

które usuwa natychmiast piegi, plamy wątrobiane, pryszcze liszaje i t. p. i nadaje obliczu świeży młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe. 184

C. Balassa-s Apotheke

BUDAPEST Erzsébetfalva.

Główne składy w Galicyi: REIM i Sp. KRAKÓW, Rynek gł. 37: apteka; ZYGM. RUCKERA, LWÓW i APTEKA F. BREYERA, PRZEMYSL Plac na „Bramie“ 4.

R. DITMAR

w Krakowie, Rynek główny,

poleca: Lamy wszelkiego rodzaju, jakoto: do nafty, spirytusu oliwy i prądu elektrycznego. 3174

Lamy do elekiryki dla użytku domowego, hoteli, kawiarni, restauracji, sklepów, fabryk itp. przedsiębiorstw, posiadam zawsze w pewnej ilości na składzie, prócz tego przyjmuję zamówienia wedle rysunków które są u mnie każdego czasu do przejrzania.

Palniki ze siatką do spirytusu.

Piece naftowe bez rur i komina niedymiące się, do ogrzewania pokoi, przedpokoi, sionek, wychodków i t. p.

Kuchnie naftowe i spirytusowe szybko gotujące w różnych wielkościach.

Naftę nieeksplodującą salonową, oraz prawdziwą amerykańską. — W abonamencie jak zwykle taniej. — Od 5 litrów wwyż z odstawa do domu.

Zegary pendułowe z muzyką

sa ostatnią nowością wyrobów zegarmistrzowskich. Te francuskie miniaturowe zegary, długości 70 cm., jak obok podana rycina, są wykonane z drzewa orzechowego, pięknie politurowane i rzeźbione i grają za każdą godziną najpiękniejsze marsze i tańce. Cena wraz ze skrzynką tylko 8 złr. Ten sam zegar bez muzyki, lecz wydzwaniający pół i całe godziny, wraz ze skrzynką tylko 6 złr. Naśladowujący bicie zegarów wieżowych 6:50 złr. Za dokładność tych zegarów gwarantuje się na przeciąg 3 lat — a jest to zarazem z powodu prawdziwie świetnego wykonania zewnętrznego, piękny i elegancki mebel. — Budzik z muzyką (gra zamiast dzwonić) 6 złr. Remont. Roskopf niklowy 2 złr. Prawdziwy srebrny remontoir 5 złr. Wysła tylko za zaliczką. W razie niepodobania przyjmuje się napowrót, lub zwraca pieniądze — zatem nie ma żadnego ryzyka. 3547

Wielki ilustrowany cennik zegarków, łańcuszków pierścieni etc, wysła na żądanie gratis i franco,

Józef Spiering, Wiedeń I, Postgasse Nr. 2-48

KONKURS

na budowę nowej, murowanej plebanji w Rudniku nad Sanem. Kosztorys wynosi 19.000 koron. Ma być wybudowana w roku 1905. Ubiegający się o budowę, zechcą się zgłosić do dnia 1. marca b. r. w kancelarji urzędu parafjalnego obrz. łac. w Rudniku nad Sanem. 172

Bona freblowska

do małych dzieci, poszukuje zaraz posady. Wiadomości udzieli Administracja „Głosu Narodu“ p. W. M.

Interes fabryczny

mały, bardzo ładny, wyrobiony, nadający się także dla pań, do odstąpienia (lub zastępstwo za większą kaucją). — Ewent. poszukiwany spółnik z małym kapitałem. Wiadomość w Administr. „Głosu Narodu“. 194

WDOWA

po wyższym oficerze, — udziela lekcji języka niemieckiego, początków francuskiego. oraz gry na fortepianie, (ukończyła konserwatorium w Wiedniu) za skromnem wynagrodzeniem. — Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 182

